

Datum

21 april 2026

Onderwerp

VNG-reactie debat hoge energie- en brandstofprijzen 22 april

Geachte Kamerleden,

U heeft morgen, op 22 april, het debat over de maatregelen van het kabinet inzake de hoge energie- en brandstofprijzen. Graag reageren wij namens gemeenten op de brief '[Acties Weerbaarheid Energieschok](#)' van 20 april en geven wij u een aantal aandachtspunten mee op zowel verduurzaming en energieonafhankelijkheid als op steun voor kwetsbare huishoudens.

We zijn positief over het integrale en evenwichtige pakket gericht op zowel kleine maatregelen dat zowel inwoners in een kwetsbare positie op korte termijn inkomensondersteuning biedt als inzet op verduurzaming wat een basis legt voor de lange termijn.

We vragen bij deze maatregelen graag aandacht voor haalbaarheid en uitvoerbaarheid. Zeker daar waar het gemeentelijke verantwoordelijkheden raakt en een extra beroep op gemeenten wordt gedaan. Maar ook: daar waar de ambitie op het voorkomen en aanpakken van schulden in het gedrang komt door het wegvallen van middelen.

Naast maatregelen op de korte termijn is het nodig dat het kabinet structureel werk maakt van energieonafhankelijkheid en daarmee inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties structureel beschermd tegen energiearmoede. Gemeenten, ondernemers en inwoners zijn gebaat bij een voorspelbaar en stabiel langetermijnbeleid. Investeren in (duurzame) energiezekerheid draagt bij aan onze weerbare samenleving en een betaalbare energierekening. We vragen daarbij extra aandacht voor het uitvoerbaar maken van de warmtetransitie waarbij woningen en andere gebouwen onder regie van de gemeenten overstappen op een alternatief voor aardgas.

Graag reageren wij op specifieke punten op de volgende twee onderdelen:

1. Extra inzet op verduurzaming en energieonafhankelijkheid
2. Steun voor huishoudens in een kwetsbare positie

1 Extra inzet op verduurzaming en energieonafhankelijkheid

- Energiefixers
Het Kabinet wil de middelen voor Energiefixers via de SPUK energiearmoedemiddelen voortzetten en stelt daarvoor in 2026 en 2027 € 40 miljoen per jaar beschikbaar. We zijn blij dat het Kabinet niet iets nieuws bedenkt maar een regeling die in de praktijk al goed werkt

voortzet. De afgelopen jaren bleek echter dat gemeenten per jaar ongeveer 120 miljoen euro nodig hadden om de doelgroep goed te ondersteunen. Overweeg nu, of in de toekomst, de 40 miljoen te verhogen zodat gemeenten de bestaande ondersteuning door kunnen zetten.

- Extra middelen voor verduurzamingsmaatregelen voor woningeigenaren

Het Kabinet wil extra middelen beschikbaar stellen voor het warmtefonds en de Subsidieregeling verduurzaming voor verenigingen van eigenaars (SVVE). Dit juichen we toe omdat deze maatregelen gericht de doelgroep bereiken bij het verduurzamen van hun woning.

We vragen uw Kamer om het kabinet te vragen gebouweigenaren een stabiel meerjarig perspectief te bieden op regelingen zoals het warmtefonds, Stimuleringsregeling Aardgasvrije Huurwoningen (SAH), Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE), SVVE en andere, ook voor de periode na 2030.

Verduurzamen en aardgasvrij maken van woningen is een kwestie van de lange adem, inwoners mogen niet halverwege de rit naast een subsidie grijpen. Ook vragen we extra inzet voor het vinden van een houdbare oplossing voor soortenbescherming bij na-isolatie zodat er versnelling kan plaatsvinden in de isolatieopgave.

- Structurele maatregelen richting energieonafhankelijkheid

De warmtetransitie vraagt om extra aandacht wanneer het gaat om weerbaarheid. Elk gebouw dat geen aardgas gebruikt is minder kwetsbaar voor geopolitieke spanningen.

We vragen u om in het debat het Kabinet daarom te verzoeken extra inzet te plegen op het uitvoerbaar maken van de warmtetransitie. Denk hierbij aan extra middelen voor het realiseren en betaalbaar krijgen van warmtenetten en bij oplossingen voor netcongestie (naast nieuwbouw) ook rekening te houden met het mogelijk maken van de warmtetransitie (overstap van aardgas naar *all electric*).

2 Steun voor huishoudens in een kwetsbare positie

VNG is positief dat er 195 miljoen euro beschikbaar wordt gesteld voor de gerichte ondersteuning van inwoners met een hoge energierekening en een laag inkomen via een noodfonds energie. Vorige keer dat het Tijdelijk Noodfonds Energie open is gegaan zagen we dat een te beperkt budget ertoe leidt dat veel rechthebbende inwoners buiten de boot vielen.

De VNG roept uw Kamer op dat het kabinet waarborgt dat de beschikbare middelen terechtkomen bij de huishoudens die de ondersteuning het hardst nodig hebben. We pleiten voor een uitvoering die prioriteit geeft aan huishoudens met een lager inkomen, in plaats van een *'first come, first served'* aanpak. Zo voorkomen we dat de toegang tot ondersteuning een loterij wordt. We weten dat juist de inwoners die deze hulp het hardst nodig hebben, vaak niet op de hoogte zijn van de inkomensondersteunende maatregelen waar ze recht op hebben. Een goede uitvoering vraagt daarom ook om gerichte voorlichting en voldoende tijd om deze groep actief te bereiken.

Dekking is zorgpunt

Het is echter voor gemeenten zeer zorgelijk dat de middelen voor het noodfonds energie gedeeltelijk worden gedekt uit de 'enveloppe armoede en schulden' met 105 miljoen euro in 2027.

Hierdoor resteert 45 miljoen euro, waardoor andere cruciale maatregelen op het gebied van schulden en armoede onder druk komen te staan en dreigen niet uitgevoerd te worden. Dat raakt onder meer het uitwerken van de noodzakelijke [IBO problematische schulden](#) maatregelen: het schuldenoverzicht, vroegsignalering van schulden, sociaal incasseren en de ontwikkeling van een mensgericht invorderingsstelsel.

Caribisch Nederland

We zijn positief met de expliciete aandacht voor Caribisch Nederland. Energiezekerheid is cruciaal, gezien de grote afhankelijkheid van geïmporteerde fossiele brandstoffen. Die afhankelijkheid wordt versterkt door hoge import en transportkosten en het intensieve autogebruik, mede door een beperkt aanbod van alternatieve mobiliteitsopties. De toekomstbestendige energiezekerheid en energieonafhankelijkheid vraagt echter meer dan tijdelijke maatregelen: versnelling van het realiseren van duurzame energie, minder importafhankelijkheid en eerlijke energieprijzen.

We willen benadrukken dat het rijk verantwoordelijk is voor het structureel verlagen van de kosten levensonderhoud (o.a. energie), en voor een toereikend, zeker en voorspelbaar inkomen. Dit met als doel de bestaanszekerheid te versterken, zodat inwoners minder kwetsbaar zijn voor financiële schommelingen en niet onder het bestaansminimum terechtkomen.